

A FID KÖZPONTI OSZTÁLYOZÁSI BIZOTTSÁGA MUNKÁJÁRÓL

Babiczy Béla

ELTE Könyvtártudományi Tanszék

A FID/CCC /Nemzetközi Dokumentációs Szövetség Központi Osztályozási Bizottsága/ munkájáról legutóbb a TMT 1967.évi 2.számában a Bizottság 1966. szeptemberi ülése kapcsán számoltunk be részletesen. 1967-ben a FID/CCC plénuma két ülést tartott, mégpedig 1967. februárjában Hágában és 1967. októberében Wiesbadenben.

Az 1967. februári ülés legfontosabb napirendi pontja a Központi Osztályozási Bizottság vezetőségének újraválasztása, kibővítése és a végrehajtó bizottság megválasztása /vö. FID Hírek = TMT 14.k. 4.sz. 1967. p.308./, valamint az 1966-1968.évi ETO munkálatokkal kapcsolatos munkatervek és költségek megvitatása volt. Ezen kívül az ETO-kiadások és az egyes ETO-szakcsoportok területén folyó revíziós munkákkal is foglalkoztak.

Az 1967. októberi ülés napirendjén az ETO francia, angol, portugál és spanyol nyelvű középkiadásainak munkálatairól, az angol teljes kiadás 1968-1969 folyamán való befejezésének terveiről, a három nyelvű rövidített kiadás kiegészítő kötetének, illetve új kiadásának, valamint más ETO-kiadásoknak a munkálatairól számoltak be. Elfogadták az ETO revíziós és kiadási eljárásairól szóló új szabályzat módosításait, illetve annak végleges szövegét, mely a FID 338 /1961.október/ számú kiadványa helyére lép és 1968-ban jelenik meg. Megtárgyalták a 4-es főosztály újra felhasználásával kapcsolatos lehetőségek felmérését és a 0 /Általános művek/ főosztály revíziójának munkamenetét, továbbá több Draft P-note, P-note és egyes ETO/C ... bizottságok előzetes javaslatát.

A Központi Osztályozási Bizottság legutóbbi ülése 1968. január 31. - február 2. között volt Hágában a FID székházában.

Az ülés első napján a Bizottság ügyviteli és gazdasági kérdéseivel foglalkoztak, valamint az egyes ETO-bizottságok tevékenységéről, s a különféle ETO-publikációkról hangzottak el beszámolók. Megvitatott továbbá az ETO és a gépesítés kérdésével foglalkozó bizottság működésével és a munkálatok szervezésével kapcsolatos témát, melynek folytatásaként 1968. szeptemberében Kopenhágában rendeznek szemináriumot, majd annak eredményeiről közvetlenül utána a FID moszkvai közgyűlésén számolnak be.

Napirenden szerepelt az ETO-nak a nemzetközi szabványosítási rendszerekkel való egyeztetésének kérdése. Megállapították, hogy az

ETO elsősorban információos osztályozási rendszer, és nem alakítható át a szabványosításnál szükséges különféle rendszerezési igények szerint, ugyanakkor azonban a szabványok a tudományos tájékoztatás számára is fontos források és így osztályozásuk lehetőségére az ETO-nak is figyelemmel kell lennie. Megállapították, hogy a VINITI és sok más intézmény az ETO-t jelenleg is nehézség nélkül használja a szabványok osztályozására is.

Elvi jellegű viták folytak a Perreault-féle relátoroknak az ETO rendszerébe való bevezetésének kérdéséről. Az a vélemény alakult ki, hogy a relátorok beépítése az ETO-ba a technika területén a szűkebb belső dokumentációban hasznos lehet, de általában nem indokolt. A relátorokkal kapcsolatos eddigi dokumentumok és publikációk alapján a részletes és alapos megvitatás azonban még nem lehetséges. A relátorok jelölési módjáról /betűk vagy jelek/ új dokumentumot kell készíteni, azt el kell juttatni a FID nemzeti tagjaihoz és a nemzeti bizottságokhoz, valamint a FID News Bulletinben is publikálni kell, hogy minél szélesebb körben hozzászólhassanak. Az észrevételek alapján elkészítendő Draft P-note a FID szeptemberi moszkvai konferenciájához kapcsolódó legközelebbi CCC-ülésen ismét megvitatásra kerülhetne. A CCC tagjainak előzetes véleménye általában az volt, hogy a külön jelzetelés bevezetése gyakorlatilag nehézségeket jelentene, ezért a relátorok főbb kategóriáinak a .00 alosztások sorába való bevitelét tartanák célszerűnek.

Részletes vitára a 0 /Általános művek/ főosztály revíziójával kapcsolatban ezúttal még nem volt lehetőség. A szak revíziója olyan fontos, hogy ahhoz előzetesen sokkal több állásfoglalás szükséges. Ezért kérték a nemzeti tagokat, illetve a nemzeti osztályozási bizottságokat, hogy állásfoglalásukat, javaslataikat a koncepció és az egyes részletek /különösképpen az információ és a publikációk szakcsoportok/ tekintetében 1968. április 30-ig küldjék meg.

A Bizottság, majd egy külön munkacsoport hosszabb elvi vitát folytatott a P 898 jegyzék /a -05 Személyek, általánosan közös alosztás/ revíziójáról, amelyhez sok észrevétel érkezett be. A vita alapján úgy határoztak, hogy a téma további tanulmányozást igényel, az ETO egészét érintő sok elvi problémát is felvet, ezért a P 898 jegyzéket visszavonásra javasolták. Ez a PC 915 és PC 920 jegyzékekben a határozatnak megfelelően időközben megtörtént.

Az értekezlet több Draft P-note anyagát is megtárgyalta. Ezek között hosszabb vita néhány elvi jelentőségű javaslat körül alakult ki. A DP 1967:15 az alárendelő viszonyítás jelölésére a :: jelet /kétszeres kettőspont/ javasolta. Bevezetését a vita után elfogadták, mert ez a szubjektív alárendelés jelölésére a gépesítés szempontjából okvetlenül szükségesnek bizonyult. A vita során tisztázták a [ ] /szögletes zárójel/ helyes használatának szabályait, melyet az ETO 2. nemzetközi kiadása /FID 151/ tartalmaz.

Megtárgyalták a magyar teljes ETO-kiadás kapcsán benyújtott javaslatunkat /Draft P-note 1967:20/ és megállapították, hogy a 4-es

főosztálynak a 80 alá történő áthelyezése nyomán a nyelvi alosztásokkal való összhangot felül kell vizsgálni./Az ezzel a témával kapcsolatosan összeállított magyar konkordancia-táblázatot a CCC kérésére a FID Osztályozási Osztályának rendelkezésére bocsátottuk. Az Osztályozási Osztály a módosításra a Draft P-note 1968:8 /1968.máj.21./ ki- küldésével, illetve a P 929 /1968.jun.30./kiadásával tett javaslatot.

A fentiekén kívül még néhány más ideiglenes javaslat került meg- vitatásra: a közlekedéstechnika korlátozottan közös alosztásai; az é- pitészeti részletek 729/729.9 alól a 72.04 alá történt áthelyezése /megjelent a P 917 jegyzékben 1968.márc.31./ stb. Több, részben ki- egészítő, napirendi pont tárgyalását a következő ülészek elé utal- ták. A legközelebbi ülést, mint már említettük, 1968. szeptemberében tartják Moszkvában a FID konferenciájához kapcsolódóan.

o°o